

19. 7. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Podmínky a úskalí odvolání valné hromady společnosti s ručením omezeným

Tento článek se zabývá problematikou odvolání již svolané, ale dosud neuskutečněné valné hromady společnosti s ručením omezeným. Na rozdíl od právní úpravy akciové společnosti podmínky takového odvolání valné hromady současná právní úprava výslovně nestanovuje. Z tohoto důvodu bychom chtěli upozornit na nedávné usnesení Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „NS“) ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. 27 Cdo 2453/2021 (dále jen „Rozhodnutí“), kterým NS připustil analogickou aplikaci úpravy odvolání valné hromady akciové společnosti v poměrech společnosti s ručením omezeným.

Absenci této úpravy považuje NS za tzv. otevřenou neboli teleologickou mezeru v právu, kterou je třeba vyplnit pomocí analogie;[\[1\]](#) opačný závěr by dle NS znamenal porušení principu hodnotové bezrozpornosti právního řádu. S ohledem na patrně neúčelnou mezeru v právní úpravě lze s výkladem NS souhlasit. V následující části tohoto článku se proto budeme věnovat podmínkám a pravidlům odvolání valné hromady společnosti s ručením omezením ve světle závěrů NS vyslovených v Rozhodnutí.

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti s ručením omezeným, do jehož působnosti spadají nejzásadnější otázky existence a fungování společnosti, jako je například rozhodování o změně společenské smlouvy, výše základního kapitálu či struktury a obsazení statutárních a kontrolních orgánů společnosti.[\[2\]](#) S ohledem na klíčový význam a rozsah oprávnění valné hromady je výkon její působnosti svěřen pouze takovému shromáždění společníků dané společnosti, jehož svolání, zahájení i způsob vedení odpovídá úpravě zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) (dále jen „ZOK“).[\[3\]](#)

Za základ právní úpravy odvolání či odložení svolané, byť dosud neuskutečněné valné hromady společnosti s ručením omezeným, lze v souladu se závěry Rozhodnutí považovat § 410 odst. 1 ZOK, dle kterého musí být odvolání či odložení valné hromady oznámeno společníkům způsobem stanoveným zákonem a společenskou smlouvou pro svolání valné hromady dané společnosti. Takto mají společníci jistotu, že pro odvolání či změnu data konání valné hromady budou platit stejná procedurální pravidla jako pro její svolání. Propojení úpravy svolání a odvolání valné hromady NS akcentoval přímo v odůvodnění Rozhodnutí, když uvedl, že *možnost odvolání valné hromady akciové společnosti je součástí právní úpravy svolání valné hromady*.[\[4\]](#)

Z časového hlediska je třeba valnou hromadu odvolat alespoň jeden týden před původně oznámeným datem jejího konání, jinak má společnost povinnost uhradit účelně vynaložené náklady společníků, kteří se na valnou hromadu dostavili dle původní pozvánky.[\[5\]](#)

Samotný úkon odvolání či odložení valné hromady může v intencích zákonné úpravy provést zásadně její svolavatel, kterým mohou být za různých okolností následující osoby:

1. jednatel společnosti;[\[6\]](#)
2. osoba, které zákon přiznává působnost statutárního orgánu (např. likvidátor společnosti[\[7\]](#) či soudem jmenovaný opatrovník společnosti[\[8\]](#));
3. kterýkoliv společník, nemá-li společnost jednatele, nebo tento dlouhodobě neplní své

povinnosti;

4. dozorčí rada, je-li zřízena a vyžadují-li to zájmy společnosti;[\[9\]](#)
5. kvalifikovaný společník či společníci, jejichž vklady dosahují alespoň 10 % základního kapitálu nebo 10 % podílu na hlasovacích právech (dále jen „kvalifikovaný společník“), není-li valná hromada svolána jednatelem do jednoho měsíce po učinění žádosti kvalifikovaného společníka, nebo se nekoná v přiměřené lhůtě.[\[10\]](#)

Na poslední ze zmíněných subjektů výslovně pamatuje § 410 odst. 2 ZOK, dle kterého lze valnou hromadu svolanou z podnětu kvalifikovaných společníků odvolat či odložit výhradně s jejich jednomyslným souhlasem.

Ačkoliv se výše uvedený výčet osob oprávněných ke svolání valné hromady může zdát rozsáhlý, v běžných poměrech tento úkon provádí především jednatel společnosti. V tomto případě je však na místě upozornit, že rozhodnutí o svolání valné hromady musí jednatel v souladu s § 159 odst. 2 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „**OZ**“), učinit zásadně osobně, tj. nemůže výkon tohoto oprávnění přenést na třetí osobu, vyjma zmocnění jiného jednatele společnosti pro hlasování o svolání valné hromady na zasedání kolektivního statutárního orgánu společnosti. Jednatel tedy nemůže pověřit výkonem této činnosti jinou osobu, a to ani generálním zmocněním k zastupování společnosti ve všech jednáních,[\[11\]](#) ani individuálním zmocněním k vydání konkrétního rozhodnutí. Naopak je na místě připomenout, že k realizaci vlastního rozhodnutí o svolání valné hromady (např. k rozeslání pozvánek, organizaci zasedání apod.) jednatel třetí osobu již zmocnit může.[\[12\]](#)

Výše uvedená pravidla svolání valné hromady vychází z Rozhodnutí a jsou plně použitelná i pro její odvolání. NS však dále upozornil na několik úskalí při odvolání valné hromady, která zohledňují otázku možného střetu zájmů orgánů společnosti. Dle NS lze totiž připustit, že valnou hromadu odvolá osoba od svolavatele odlišná, které svědčí oprávnění valnou hromadu svolat, avšak pouze za předpokladu, že tato osoba není ve střetu zájmů ve vztahu ke svolavateli či společnosti samotné. V této souvislosti NS popisuje čtyři situace, kdy je odvolání valné hromady osobou odlišnou od svolavatele nepřipustné:

- i. odvolání valné hromady svolané z podnětu kvalifikovaného společníka/kvalifikovaných společníků, pokud by se tak mělo stát bez jeho/jejich souhlasu;
- ii. odvolání valné hromady jednatelem bez předchozího souhlasu dozorčí rady v případě, kdy byla valná hromada svolána dozorčí radou z důvodu ochrany zájmů společnosti;
- iii. odvolání valné hromady jednatelem bez předchozího souhlasu společníka, který valnou hromadu svolal z důvodu, že jednatel dlouhodobě neplní svoje povinnosti;
- iv. odvolání valné hromady jednatelem, o jehož odvolání pro porušení povinností při výkonu funkce má být na valné hromadě rozhodováno.

NS v rámci Rozhodnutí projednával právě případ uvedený pod bodem (iv) výše a dospěl k závěru, že odvolání valné hromady ze strany jednatele společnosti, o jehož odvolání z funkce mělo být rozhodováno, bylo učiněno neoprávněně.

Je-li valná hromada odvolána neoprávněnou osobou, je takový úkon zdánlivý a valná hromada může řádně proběhnout. To však s sebou může přinášet riziko pro společníky, kteří se valné hromady nezúčastní v mylné domněnce, že její odvolání bylo učiněno platně; pro tento případ NS na ochranu společníků dovedl možnost domáhat se vyslovení neplatnosti přijatých usnesení.[\[13\]](#)

Pokud je valná hromada odvolána v souladu se zákonnými podmínkami, je její konání vyloučeno a hledí se, jako by nikdy svolána nebyla. Jakákoliv rozhodnutí přijatá na tomto „shromáždění společníků“ nemají žádné právní účinky, a to bez nutnosti vyslovení jejich neplatnosti v soudním

řízení, neboť vůbec nemají povahu rozhodnutí valné hromady. [\[14\]](#)

Závěrem je však nutno připomenout, že společníci mohou dle § 184 odst. 3 ZOK jednomyslně ad hoc prohlásit, že se vzdávají práva na včasné a řádné svolání valné hromady. V takovém případě se pak valná hromada může v řádném režimu uskutečnit, a to i přes její předchozí odvolání. [\[15\]](#)

S ohledem na podstatné posílení právní jistoty orgánů společností s ručením omezeným považujeme Rozhodnutí NS za přínosné. Kromě procedurální stránky odvolání (a odložení) valné hromady společnosti s ručením omezeným postavil NS taktéž najisto, jaké právní následky jsou spojeny s neoprávněným odvoláním valné hromady či přijetím rozhodnutí na řádně odvolané valné hromadě (v obou případech s bude jednat o zdánlivý úkon). Přesto zůstává otázkou, zda by zákonodárce neměl přistoupit k výslovnému zákonnému zakotvení právní úpravy odvolání a odložení valné hromady i pro společnost s ručením omezeným.

Mgr. Michaela Hlavatá,
advokátní koncipientka

Marek Lukáš,
právní asistent

advokátní kancelář
tdpa

Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s.r.o.

Na strži 2102/61a
140 00 Praha 4

Tel.: +420 270 005 533

Fax: +420 270 005 537

e-mail: info@tdpa.cz

[1] srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3225/2016 či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2014, sp. zn. 32 Cdo 1519/2012.

[2] srov. § 190 odst. 2 ZOK.

[3] srov. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 8. 2010, sp. zn. 29 Cdo 211/2009 (ačkoliv se jedná o rozhodnutí za právní úpravy účinné do 31. 12. 2013, učiněné závěry NS jsou použitelné i v dnešních poměrech).

[4] srov. bod 26 usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. 27 Cdo 2453/2021.

[5] srov. § 410 odst. 1 per analogiam.

[6] srov. § 181 odst. 1 ZOK.

[7] srov. § 193 OZ.

[8] srov. § 487 odst. 1 OZ.

[9] srov. § 183 ZOK.

[10] srov. § 187 odst. 1 a 2 ZOK.

[11] srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 1061/2004.

[12] srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 4. 2018, sp. zn. 7 Cmo 498/2016.

[13] srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2015, sp. zn. 29 Cdo 1265/2014.

[14] srov. bod 33 usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. 27 Cdo 2453/2021, shodně též ŠUK, Petr. § 410 [Odvolání nebo odložení valné hromady]. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 826–827.

[15] srov. ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. § 184 [Pozvánka na valnou hromadu a lhůta pro její svolání]. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 394.

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)